

Méhészeti Közlöny.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN.

Az erdélyrészi méhész-egylet tagjai a tagsági díjért kapják. Tagsági díj rendes tagok részéről évi 4 korona.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények a szerkesztő nevére Kolozsvár, Király-utca 25 sz., reklamatiók, hirdetésekre vonatkozó megkeresések dr. Balázs Ferenc főtitkár-hoz Kolozsvár, Honvéd-utca, a pénzküldemények Zsögön Rácz Mihály egyll pénztárnokhoz Kolozsvár, Mátyáskirály-ter Bánffy-palota intézendők.

Hirdetés díja: szavanként 4 fillér. Egyleti tagok és féléves hirdetők 6 százalék, egész éves hirdetők 10 szaz. leengedésben részesülnek. A hirdetési díjak előre beküldendők. Cikkeink átvétele csak a forrás („Méhészeti Közlöny”) tüzetes megjelölésével van megengedve

A KÉZIRATOKAT NEM ADJUK VISSZA.

Felelős szerkesztő: **Ványolós Miklós.**

Egyesületi élet.

I.

Igazgató választmányunk a közgyűlést előkészítő tárgyszorozattal január hó 12-én tartotta meg rendes választmányi ülését.

Elnökölt: Gámán Zsigmond alelnök.

Jegyzett és előadott: Dr. Balázs Ferencz titkár.

Jelen voltak: Benkő Benedek, Geltch Lajos, Dr. Zsögön Béla, Kremnitzky Aladárné, Ürmösi Jenő, Zsögön Rácz Mihály, Biedermann Ferencz, Nagy János, Kuliseki Endre és Ványolós Miklós.

1. A mult dec. hó 12-én tartott v ülés jegyzőkönyve felolvastatván, annak hitelesítésére Zsögön Rácz Mihály és Ványolós Miklós kértettek fel.

2. Azután felolvasta Dr Balázs Ferencz a választmány évi jelentését, Zsögön Rácz Mihály az 1904 évi zárszámadást és az 1905. évi költségvetési előirányzatot, Ványolós Miklós pedig a pénztárvizsgáló bizottság jelentését. Választmány a jelentéseket némi javításokkal helybenhagyta.

3. Titkár ezután felolvassa Dr. Davida Leó a Házsongárd hegyközség gazdája átíratát, melyben az iránt keresi meg az egyesületet, hogy az egyesület a házsongárdi kert helyiségéből az út kiszélesítésére 100 □ öl területet 163 K 98 fillér ellenérték megterítése mellett engedjen át.

Többek hozzászólása után választmány kimondta határozatul, hogy az alapszabályok 58. §-ára való tekintettel, a kert helyiségéből semmit sem enged át.

Még több apró tárgy elintézése után elnök az ülést bezárta

II.

Egyesületünk évi közgyűlését január hó 29-én tartotta meg az Erdélyi Gazdasági Egylet helyiségében. A méhészet iránt való érdeklődés a közgyűlés népes látogatottságában élénken nyilatkozott meg. Jelen voltak: Báró Jósika Gábor elnök, Gámán Zsigmond alelnök, Dr. Balázs Ferencz titkár, Zsögön Rácz Mihály pénztárnok, továbbá Kremnitzky Aladárné, Zöld Mártonné, Ady Sándor, Benkő Benedek, Biedermann Ferencz, Dr. Davida Leó, Deák Gyula, Fatter Péter, Geltch Lajos, Györfi János, Kerekes Miklós, Körmendy Jenő (Sztána), Mázsa Péter, Nagy János, Pálffy József, Szilágyi Márton, Ürmösi Jenő, Ványolós Miklós, Voith Gergely (Szamosujvár) és Zöld Márton

A közgyűlést Br. Jósika Gábor egyesületünk elnöke vezette, meleghangú szavakban üdvözölte az egybegyűlteket, kitartásra és az ügy iránti érdeklődésre buzdította a jelen levőket, sajnálattal emlékezett meg Szentgyörgyi Lajos főtitkár elhalálzásáról, ki az egyesület érdekében oly sokat tett, fáradott, munkálkodott.

Az igazgató választmány évi működéséről Dr. Balázs Ferencz titkár a következő titkári jelentést olvasta fel:

Tisztelt közgyűlés!

Mult év december hó 26-án 24 éve mult, hogy egyesületünk alakuló közgyűlését a városház tanácstermében egy kisdéd, a méhészetért lelkesülő csoporttal megtartotta. Mint minden ifju egyesület, ez is gyorsan indult fejlődésnek. 24 év kedvező és kedvezőtlen áramlatai között jutottunk el a mai rendes közgyűlésünk megtartásához.

A sors keze által egy negyedszázadon keresztül vészben és viharban egyesületünk hányatott hajója sokszor volt a megsemmisülésnek kitéve s ha nincsenek erős kezek, erős férfiak, kik belátva egyesületünk szükségességét, létjogosultságát, már régen töröltetett volna az egyesületek sorából. »Mégfogyva bár, de törve nem« ujából itt állunk, hogy egy év lefolyása alatt történekről beszámoljunk.

Nagy veszély fenyegette egyesületünket az elmúlt években is. A veszély komolyságának e tudata azonban nem lankasztotta el az ügy élén álló ügybarátok bizalmát és tevékenységét, sőt kitartásra és nagyobb tevékenységre buzdította. Ellenségeink már halotti tort is ültek, eltemetve látták ezt az egyesületet, mely 24 évig,

ha nagy küzdelemmel is, de fenn tudta magát tartani s talán bevált az a közmondás : « a ki másnak vermet ás, maga esik bele ».

Ha igazgató választmányunknak az elmúlt évi működését akarnám röviden jellemezni, egy mondatba foglalhatnám: az egyesület további fennállásának ingadozó alapját nagy küzdelemmel megerősítette s megmutatta, hogy kitartással és egyesült erővel sok mindent ellehet érni. Nemes kötelességünknek tartjuk azonban a lefolyt év minden mozzanatairól hűségesen beszámolni.

Egy igen szomorú tényről kell először is számot adnunk. A kérlelhetetlen halál a küzdők sorából az elmúlt év szeptember hó 27-én ragadta el Szentgyörgyi Lajos szeretett főtitkárunkat, ki egyesületünk megalakításának eszméjét 1880. év dec. hó 1-én az Erd. Gazdasági Egylet gyümölcsészeti szakosztályi ülésén vetette fel, kiváló érdemeket szerzett az egyesület megalakítása és annak fejlesztése körül. Egy néhány évet kivéve, állandóan főtitkára volt az egyesületnek s mint ilyen kitartó szorgalommal és odaadó buzgósággal teljesítette kötelességét. Nagy elismerés illeti tehát a boldogultat, nagy veszteség ez egyesületünkre, legyen áldott emléke s munkássága buzdító minden egyesületi tagra.

A múlt évi közgyűlésen a tisztikart illetőleg igen fontos állások töltettek be; új betöltés alá került az ig. alelnöki, pénztárnoki, a lapszerkesztői és másodtitkári állás s ezeken kívül több ig. választmányi tag is be lett választva. Új életerő pezsdült fel beléletünkben, nemes ügyünk iránt nagy volt az érdeklődés, mert hiszen arról volt szó, hogy egyesületünket a végveszélytől, a bukástól meg kell menteni. A múlt közgyűlésünk már egy kis viharral végződött. Mindennek oka volt az egyesület anyagi helyzete. A hátralékban levő legtöbb 2 koronás tagsági díjak, daczára a többszöri felszólításnak sem folytak be. Ez okozta azt is, hogy az addig kedvezményben részesülő körü tagok 2 koronás tagdíjjai 4 koronára emeltettek fel, annyival inkább, mert a körök mint ilyenek, a szamosujvárit kivéve, működésükről életjelt nem adva, megszünteknek tekintettek s ezzel a kedvezmény is eo ipso megszűnt.

Hogy az egyesület anyagi helyzetén segítve legyen, az összes tisztviselők még megválasztatásuk alkalmával lemondottak tiszteletdíjukról.

A megelőző év tiszteletdíj tartozásunk kiegyenlítésére magát itt megnevezni nem akaró egyesületünk igaz jóakarójától 400 korona nemesszivü adomány is érkezett. Mondjunk tehát itt is hálás köszönetet jóakaróknak, ki tettének nemességét még azzal is növelte, hogy névtelen kívánt maradni.

Az 1000 et meghaladó, de legalább 2 koronás tagokhoz választmányunk felhívást intézett, hogy az alapszabályok 8 pontja

értelmében 4 koronás évi tagsági díjjal kik óhajtának továbbra is az egyesület tagjai maradni? A nyilatkozatok kezdetben csekély számban érkeztek, a mi aggályra adott okot, de aggályunk eloszlott, midőn a beérkezett nyilatkozatok száma 400-ra csakhamar felemelkedett s most is jelentkeznek nap-nap után újabb tagok.

Ez a remény indította választmányunkat arra a gondolatra is, hogy az Erdélyi Gazdasági Egyesülettel való egyesülésünk mindaddig, míg önállóan működhetünk, függőben tartassék.

Köszönet és hálával tartozunk ez egyesületnek s vezetőségének azon kiváló előzékenységeért, hogy a hivatali helyiségét összejöveteleink és választmányi üléseink megtartása céljából a lefolyt évben átengedni kegyes volt.

Igy választmányunk a lefolyt évben 6 rendes és 6 rendkívüli v. ülést tartott, melyekben 125 pontban összefoglalt folyó ügyben határozott.

Közlönyünk márczius havában egyesületi méhesünk pavillonját magában foglaló kivitelben új diszöltönyt nyert, Geltch Lajos tagtársunk rajza után. Elkészítették a szerkesztői, pénztárnoki, kiadói és titkári ügyrendek. Más újabb dolgokat választmányunk a lefolyt évben ugyszólva nem vezetett be, minek oka finaciális helyzetünkéből könnyen megmagyarázható. Minister úr önagyméltóságához segély megadása iránt benyújtott kérvényünk kedvezőtlen elintéztést nyert s így teljesen önerőnkre hagyatva kellett kiadásainkat fedezni.

A méhészet terjesztése és fejlesztése s az érdeklődés felkelése céljából egy tanfolyam tartása is elhatározottat s 8 hallgatóval az előadásokat Benkő Benedek ig. alelnök kezdette meg az egyesület telepén. Igazgató alelnöki állásáról történt lemondása folytán a tanfolyam vezetéséről is lemondva, a választm. felkérésére Fatter Péter tagtársunk folytatta és fejezte be az előadásokat saját méhesében, a miért fogadja ezuton is az egyesület hálás köszönetét.

Egyesületi méhesünk a lefolyt évben 13 méhcsaláddal Zsögön Rácz Mihály kezelése alatt, kinek szerződésileg adatott át az egész telep azzal a kikötéssel, hogy köteles 100 k. erejéig az egyesület épületén és kerítésén javításokat eszközölni s a meglévő méhcsaládot 25%-al szaporítani s a leszámolást 1905. év márczius hó végével eszközölni

Könyvtárunk is leltározottat, mely szerint van 357 darab 477 kötetben, kötve 141, füzve 336, a mi körülbelől 600 korona értéket képvisel. Sajnos azonban, hogy könyvtárunk egy állandó »otthon« hiányában folytonos vándorlásnak van kitéve, mi által könyveink rongálódnak s széthányódnak.

Egyesületünk a gödöllői állami mintaméhes megtekintésére tanulmányi szempontból augusztus havában egy kirándulást is rendezett. Sajnos azonban, hogy e kirándulásra csak féljegyet kapva, tagjaink közül kevesen vehettek részt.

Tisztikarunkban évközben változás is történt, a mennyiben Benkő Benedek ig. alelnök időközben állásáról lemondván, helyettesül Dr. Nagy Gejza kéretett fel.

Méhészköreinkről, sajnos, nem sokat mondhatunk. A szamos-ujvárit kivéve, a többi életjelt nem adott magáról s így azok teljesen megszűntnek tekintetnek. A körök tagjai nagyobb részt azonban mint rendes tagok továbbra is az egyesület kebelében maradtak.

Pénzügyi viszonyunk a megelőző évekhez képest örvendetes mérleget képez, tekintetbe véve még azt is, hogy semmi államségélyben nem részesültünk. Köszönet és elismerés illeti Zsögön Rácz Mihály pénztárnokunkat, ki küzdve a legnagyobb nehézségekkel, mintaszerű pontossággal teljesítette nehézséggel járó feladatát.

Mondjunk köszönetet az egyesület tisztviselőinek is, kik minden tiszteletdíj nélkül teljesítették fontos kötelességeiket, csak-hogy az egyesület sorsán javítsanak, szent ügyét előre vihessék.

Egyletünk vagyoni értékéről az alábbi számadatokat közölhetjük:

a) Szaklapok és szakkönyvekben	600 K.
b) Telek értéke	5000 »
c) A telken levő épületek	2000 »
d) Pavillon	1000 »
e) Méhcsaládok értéke	192 »
f) Méhészeti eszközök, felszerelések, műlépek	300 »
Összesen	9092 K

Ezen activával szemben a passiva 332 K 73 fill.

Összes bevételünk volt . . . . . 1901 K 62 fill.

Kiadás . . . . . 1790 K 98 fill.

Maradvány . . . . . 110 K 64 fill.

Ezt látva nem dobban-e nagyot szívünk, nem fog-e el jóleső érzés s kecsegtet egy jobb jövő reménye a multakkal szemben.

Csak gazdálkodni kell tudni jövőre s akkor senkinek aggálya nem lehet.

Egyesületünk mult évi történetét méltóbban nem fejezhetjük be, mint ha az őszinte köszönet és hála szavait vesszük ajkunkra s egyesületünk nevében hálás köszönetet mondunk mindazoknak, kik a mult évben úgy anyagi, mint erkölcsi támogatásaikkal, áldozatkészséggel munkáltak egyesületünk érdekében.

Nagy tettekkel nem dicsekedhetünk, mert hiszen ugyyszólván a kezdet nehézségeivel kellett küzdenünk. A megválasztandó új tisztikar és ig. választmány lesz hivatva az új 5 éves ciklusban megmutatni, életképes-e egyesületünk, vagy sem.

Ezekben voltam bátor t. közgyűlés röviden egyesületünk központi eseményeiről választmányunk nevében beszámolni s midőn évi jelentésünk tudomásul vételét kérem, egyuttal arra is kérem, tömörüljünk egyességben, munkaszeretetben s mutassuk meg, hogy egyesületünk önerején is fenn tudja magát tartani s f. évi dec. 26-án 25 éves fennállását méltóan megfogja ünnepelni.

A titkári jelentést a közgyűlés egyhangú helyesléssel vette tudomásul.

Azután felolvasta Zsögön Rácz Mihály az 1904. évi zárszámadást és az 1905. évi költségvetési előirányzatot, melyeket helyszüke miatt a jövő számban fogunk tételenként közölni.

Közgyűlés a számadásokat azzal vette tudomásul, hogy jövőre úgy a zárszámadás, mint a költségvetési előirányzat a közgyűlés előtt lapunk deczemberi számában minden évben közzététessék.

Az igazgató-választmánynak a számadások és pénztár átvizsgálására kiküldött bizottság jelentésén alapuló javaslatára a közgyűlés Zsögön Rácz Mihály pénztárnoknak a múlt évi számadásokra nézve a fölmentvényt megadta s kiválóan buzgó és lelkiismeretes munkásságáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Elnök úr Óméltósága ezután köszönetet mond a közgyűlésnek az eddigi bizalomért s minthogy az 5 évi ciklus lejárván, az igazgató választmány megbízatását a közgyűlésnek visszaadja s kéri az új tisztikar és választmány megválasztását.

Az új tisztikar és választmány közfelkiáltással a következőleg alakult : Elnök : Báró Jósika Gábor, I. alelnök : Gámán Zsigmond, II. ig. alelnök : Gelteh Lajos, főtitkár : Dr. Balázs Ferenc, II. titkár : Ürmösy Jenő, pénztárnok : Zsögön Rácz Mihály, szerkesztő és könyvtárnok : Ványolós Miklós, jogtanácsos : Dr. Ferencz József ügyvéd.

Választmányi tagok : helybeliek : Benkő Benedek, Biederman Ferencz, Krcmnitzky Aladárné, Dr Zsögön Béla, Sata Albert, Szilágyi Márton, Ady Sándor, Pálfi Márton, Fatter Péter, Ladányi Kornél, Dr. Dávida Leó, Nagy János, Török Arthur, Deák Gyula, Szócs Samu, Irsay József, Zsigmond Gyárfás, Sajler Géza, Spaller János, Fábíán János, Gyórfi János, Pap Vid Ákos, Pálfi József.

Vidékiek : Ajtay Gecse Bálint, Csergő Venczel, Vojth Ger-gely, Nagy Lajos, Horváth Pál, Tóth János, Kozma Dimén, Józsa Sándor, Fogarassy Vilmos, Boczonádi Szabó Imre, Körmendi Jenő és Bencze Sándor.

Ez az új tisztikar és választmány van hivatva egyesületünk zászlóját továbbra is a kitűzött cél felé vinni s megmutatni, hogy egyesülve, tömörülve mit lehet elérni!

Több tárgy nem lévén, az egybegyűlt tagok az elnök lelkes eljenzése között távoztak el.

Lectoris salutem!

Lapunk első számából értesültek tisztelt olvasóim azon váratlan és sajnos eseményről, hogy annak köztiszteletben álló, tevékeny és buzgó felelős szerkesztője dr Nagy Gejza ur, — változott körülményei miatt, — egy évig tartó, elismerést érdemlő szerkesztés után, attól önként megvált.

Engem ért azon nem várt és meg nem érdemelt megtsisztelő kitüntetés, hogy nemes célú szolgáló egyesületünk szaklapjának a »Méhészeti Közlöny«-nek szerkesztését kezembe vegyem

Bármily megtsisztelő legyen is reám nézve ezen nem várt megbízás, gyöngének érzem magam harcra kibontani azt a zászlót, melyet vitéz és harcedzett elődeim oly dicsőségesen lobogtattak 19 éven keresztül.

Igen, mert a lap zászlaja egyesületünknek. Ez buzdítja további munkára az egy célért lelkesülőket, ez tartja össze az egyesület tagjait, ez irányítja munkásságukat.

De bízom Istenben, ki erőt ad a gyengéknek s így bármennyire gyöngé lennék is, nem hagy el a remény, hogy szilárd akaratom pótolni fogja gyöngeségemet, mely akaratsnak kitartó, szorgalmas munkásság és a nemes ügy iránti lelkesedéssel való párosulása eredményre vezet. Igyekszem lapunkat azon irányban és modorban fentartani, hogy az az egyesület szellemének és munkásságának hű tükre legyen. Igyekszem arra, hogy a kitűzött célú mint eddig, úgy ezután is eredménynyel szolgálhassa.

Bízom egyesületünk lelkes tagjainak szellemi támogatásában is s egyuttal kérem: ne vonják meg azt tőlem sem, hanem nagy tudásukat és hosszú éveken szerzett tapasztalataikat szenteljék a közjó előmozdítására, mert »a ki tanít másokat, szent kötelességet teljesít.«

S ha szerény, de ernyedetlen szorgalmu munkássággal egyesületünk végtelen célját csak egy lépéssel is megközelíthetem;

ha tisztelt olvasóim igényét nagyrésztben kielégíthetni szerencsés leszek: az eredmény nem fog elbizakodottá tenni, hanem erőt ad és biztatni fog a munkát újra kezdeni.

Isten velünk!

A szerkesztő.

A méhek sötétben tartása.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a méhek a teletetés ideje alatt mennél inkább védve vannak a világosságtól, s különösen a röplyukra közvetlenül rátűző napfénytől, annál nyugodtabban maradnak egy gomolyagban összegyűlve és annál könnyebben és szerencsésebben telelnék át bármily hosszú telet. Előrebocsátom azonban, hogy ezen körülmény egyedül nem biztosítja a szerencsés áttelelést, ha annak egyéb feltételei teljesítve nincsenek.

Különbö is e tapasztalatot bárki megszerezheti a teletelés végett elhelyezett méhtörzseken, hogy a melyek télen által sötét száraz helyen vannak, a legnyugodtabbak, a legkevesebbet fogyasztanak, s így nincsenek kitéve oly könnyen a vérhasnak. Tehát az átteleltetés sötét helyen a legalkalmasabb s legajánlatosabb. A méhházban a körütekintő és gondoskodó méhész, az átteleltetés egyéb szokásai mellett, a hideg ellen való védelmet és a közvetlenül tűző napsugár kizárását tartsa legnagyobb kötelességének.

Hogy minő káros befolyása van a teletetésre elhelyezett méhekre a nappali világosságnak, vagy épen a közvetlenül rátűző napsugárnak, az alábbiakból meglátjuk. A sötétség és világosság ily átmenet nélküli egybeesése a méheket nyugalomból felkölti, felzudítja, melyet nagy mozgásuk és fokozódó zugásukkal árulnak el. Minél erősebb a röplyukra tűző fény hatása, annál inkább fokozódik a nyugtalanság, s a méhek kiröpülési ösztönét kelti fel. Ha enyhe téli napon a röplyukon betóduló külső levegőt a nap fölmelegíti, akkor a méhek téli nyugalomának vége, fokozottabb mozgásba jön az egész gomolyag s abból sok méh a röplyukon kirohan és oda többé vissza nem tér. A méhek ezen játéka enyhe télen gyakran előfordul, s mindannyiszor megtizedeli a kaptár népének számát; mert a hosszú fogságukból kicsaló napfény a méheket a kaptár szerencsétlen elhagyására ösztönzi, s azok a hideg-

től megdermedve, elpusztulnak. A méhesalád ezen nyugtalansága még más veszélyes következménnyel jár. A gyakori mozgás és nyugtalanság miatt a méhek több táplálék fogyasztásra lesznek kényszerítve, mi által belső részük teljesen tömve lesz, s miután a tavaszi tisztuló kirepülés ideje még nem következett be, az egész család a vérhasnak csik áldozatul; míg ellenben a sötétben teletetett méhesaládok nyugalomban maradván tiszta'ásukkal a tavaszi kirepülésig várhatnak.

Sötétítsük el tehát a kaptárok röpnyilását annyira, hogy a közvetlen napfény azt egyáltalán ne; a nappali világosság is csak alig érje, azonban ne zárjuk azt el egészen, hogy azon át a friss levegő szabadon járhasson.

— s. —s.

A darázsok irtása.

Irtá: Geltseh Lajos.

Egy rendkívül ügyesen megírott kis füzetke akadt a kezembe, mely füzet a múlt évben a m. kir. földmivelésügyi minister kiadványaként »Utmutató a darázsok irtására« címmel jelent meg.

Miután alig hiszem, hogy akadna méhész, kinek több vagy kevesebb baja, — bosszusága ne lett volna a darázsokkal, időszerűnek vélem ezen kis füzetkét azon méhésztársaim figyelmébe ajánlani, a kiknek nem volt még alkalmuk azt elolvasni. —

Időszerűnek mondom, mivel az irtás alapos kiviteléhez szükséges, hogy még most télen foganatosítsuk, mivel később már az irtás körülményesebb és alaposan nem is eszközölhető. Ugyanis télire mint láthatjuk a darázsok elpusztulnak és csak igen kevés megtermékenyített nőstény marad meg belőlük, melyek többnyire a régi ugynevezett darázfészkekben húzódnak meg és telelnek ki. Ezen kitelelt néhány nőstény kezdi meg aztán kora tavasszal a a petézést, illetve fiasítást.

Korai tavasz, meleg nyár, hosszú ősz nagyon kedvez a darázsok szaporodásának, s ez az oka, hogy némely évben oly ijesztő nagy mérvben jelentkeznek és látjuk birokra kelni méheinkkel a kaptárok menőkéin. Gyengébb családoknak a darázsok valóságos rémei és támadásaikkal nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyenge család nem képes megerősödni.

Ki ne bosszankodott volna már — különösen ősszel — azon, hogy a félretett mézes kereteket tőlük kellőleg elrejtteni, megvédeni alig

bírta. A méhes körül minden kis hézagot kikutatnak, mindenüve a legnagyobb merészséggel, valóságos szemtelen vakmerőséggel bekukkantanak, s ha ott féltetett mézet találnak, hihetetlen rövid idő alatt úgy elhordják, hogy a gazda csak hült helyét találja. Igaz ugyan, hogy ezen szemtelen vakmerőségük vesztüket okozza, mivel torkos kapzsiságukban nem törődnek életükkel, nem óvatosak, könnyen leölhetők és ezer számra fulladnak bele a kitett cukros vízbe. A méhek is nagy mesterek a féltetett és kellőleg el nem zárt mézek kikutatásában és kirablásában, de akkora szemtelenséget, annyi élelmességet és ügyességet még sem bírnak kifejteni, mint a darázsok.

Ha a méhek rabolnak, az még sem annyira bosszantó, mivel elvégre is ők gyűjtötték a mézet, és maguknak gyűjtötték, de a darázs hogy mézet raboljon, melynek összegyűjtésében nem is fáradozott, az mégis csak arcátlanság. A darázs nem csak a méhesben okoz bosszúságot, de a gyümölcsökben és szőlőben némely évben oly érzékeny kárt tesz, hogy az illető gazda egyetlen épi gyümölcsöt sem tud kapni. A legszebb, a legérettebb gyümölcsöknek csak az összeragott héja marad a fán.

Hogy a darázs létezésének valami haszna volna -- még ez ideig — nem tudható. Fogjunk tehát alaposan irtásukhoz már most télen, hogy a kitelelt, megtermékenyített nőstény darázsokat megsemissíthessük. Ezt elérjük az által, ha a padlásokon és felszerckben levő darázsfészkeket már most télen leszedjük és elégetjük.

Leszedégetésünk könnyen megy, mivel csak gyengén vannak oda ragasztva s egy seprővel, vagy annak nyelével könnyen leverhetők. Ne nézegessük van-e benne elbújva darázs vagy nincs, mert csak időt rabló munka lenne. Égessük el valamennyit, mert minden egyes télire elrejtőzött, megtermékenyített anyával több száz ezer darázst pusztítunk el.

A kinek pedig érdeklődését felbirtam kelteni, e rövid kis ismertetéssel a fent idézett füzetke iránt, hogy azt eredetiben olvasva élvezze, sziveskedjék a m. kir. állami rovartani állomáshoz (Budapest, II. oszlop u. 26. sz.) fordulni, honnan az ily közérdekű hasznos nyomtatványok díjmentesen küldetnek szét. A kis füzetke tartalma említett rovartani állomás vezetőjének, egyletünk tiszteletbeli tagjának, lelkes méhésztársunknak szaktollára vall.

A méhítatóról.

(Vége.)

Megjegyzem, hogy a lebegő táblán furandó ivólyukak átmé-
rője 6—8 milliméternél nagyobb semmi szín alatt nem lehet, mert
a méhek abba könnyen belefulhatnak.

A készítő figyelme továbbá terjedjen ki arra is, hogy a lebegő
deszka sulya (déplacement) minél kisebb legyen, vagyis a deszká-
nak a vízbe merített felületére okozott víznyomás positiv felható
erejének oly nagynak kell lennie, hogy azt könnyen föntarthassa
abban az esetben is, ha az már telítve lenne vízzel, nehogy a
deszka és az általa kiszorított víz közötti sulyarány megbomolván,
a lebegő deszka elmerüljön, mert akkor nem értük el célunkat.

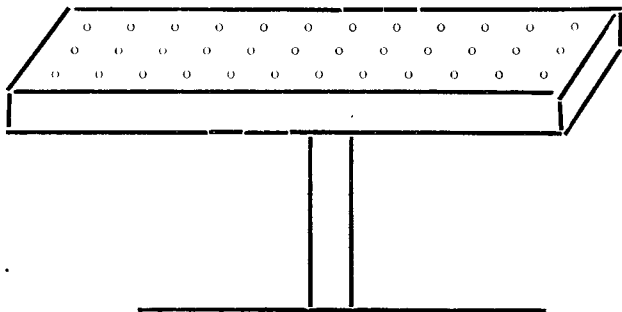
E végből szükségesnek látom t. olvasóimnak számadatokkal
szolgálni

Tekintet nélkül a deszkák terjedelmére, ha a fenti utasítás
szerint elkészített itatóvályuban a víz 8 cm. mélységű, arra 1 cm.
vastagságú lebegő deszka alkalmazandó, mert ily arány mellett
még a legtartósabb esőzés alkalmával sem fog az elmerülni, a mi
e rendszer legfőbb célja.

Ily módon a lebegő deszka által kiszorított víz csupán annak
ivólyukait lesz képes — a közlekedő edények törvénye szerint —
megtölteni s alkalmassá lesz arra, hogy a méhek azt száraz talajon
állva, minden veszély nélkül, kényelmesen szürcsölhessék.

A lebegő deszkába furt ivólyukak száma tetszés szerinti lehet
— nem tévesztve szem elől azok nagyságáról fentebb előadott
méretet, — csak az azok közötti száraz terület a méhek szabad moz-
gásának megfelelő legyen (pl. 5 cm.).

A 2-ik ábrán látható a készülék távlati (perspektivikus) képe,
mely 1 méter hosszú és 30 cm. széles itatónak felel meg. E nagy-
ságban egy oszlop által még fenttartható.

II. ábra.

Azonban, ha e nagyságot meghaladja, állandósága 2--8 drb földbe vert oszloppal fokozható.

E készülék czélszerűsége, könnyü és olcsó cíoállithatósága, valamint egyszerű kezelhetősége mellé kétség sem férhet.

Ezek előrebocsátása után alig hiszem, hogy akad még csak egy méhészs is, a ki ily egyszerű itató felállítást elmulasztaná s méheiket a fentebb leirt veszélyeknek martalékul dobná, vagy nem akarná méheinek munkáját egy kis fáradsággal megkönnyíteni, a mit érettük csak egyszer tenne meg s akkor sem viszonzás nélkül, mert méhei a vizszerzésre pazarolt idejüknek a behordásra való fordításával gazdájuknak, jötevőjüknek a méz mennyiségének gyarapításával rónák le hálájukat.

—s. —s

A vidék és növényzet befolyása a méhészetre.

A méhek fentartása minden vidék és éghajlat alatt az erdők természetétől függ. A méheket ösztönük leginkább az erdők fölkeresésére vezérli. Van olyan idő, midőn valamely erdőben elhelyezett méhcsalád nyolcz nap alatt képes egy egész évre szükséges mézkészletet behordani. De viszont vannak oly puszták, melyek erdőkben és fákban nagyon is szükölködnek ugyan, azomban a kertészet és földmívelés által gazdag méhlegelőt nyújtanak, vagyis a méhészet főtartását biztosítják. A magyar Alföld, a Bánát és Oláhország síkságai épen oly alkalmasak bőséges mézgyűjtésre, mint pl. a magyar felvidék, Erdély, Lengyel- és Oroszország déli részének erdőben bővelkedő hegyei. Itt csakis a méz milyenségében és nem mennyiségében van különbség, a mennyiben az erdős és hegyes vidékeken gyűjtött méz sűrűsége, jósága, tartóssága és aromája az erdőtlen síkságokon termelt mézet jóval felülhaladja. Bőség tekintetében a lapályok mocsarainak nádasai épen annyi méznedvet izzadnak ki, mint az erdős hegyek hársfái.

Ebből láthatjuk, hogy maga a természet mennyire elősegíti a méhészet kiterjedését s csak az emberiség akaratán mulik ezen előnyök kihasználása.

A czukorgyártást megelőző időben, mely a méhészetet — fájdalom — annyira csökkentette, a mily figyelem és becstárgya volt a méz, ép oly arányu szorgalommal művelték s okszerűbben kezelték ezt a műveltségben előhaladottabb államok. Egyiptomban hol a hagyományok és hátramaradt műemlékek szerint, a tudomány és a művészet legelőször jutott virágzásra; a mezőgaz-

daság minden ágának előrehaladt művelése közt az okszerű méhészet is nagyon ki lehetett fejlődve, mert templomaikat, melyek vallásuk ékességei voltak, kizárólag viaszból készült fáklyákkal világították ki oly impozánsan, a mi, tekintve a viaszszükséglet nagyságát, föltételeznünk engedi, hogy náluk a méhészet művelése nem a legmegvetendőbb keresetforrások egyike volt, s így azt jól felfogott érdekükben észszerűen ki is használták. Itt találjuk meg az első történelmi adatokat a méhekkal való vándorlásról, a mint a Nilus folyón fel- és alá hajóztak méheikkel s fölkeresték a legmézduzabb virányu vidékeket s midőn azt kihasználták, ismét más vidékekkel cserélték fel.

E körülmény amellett bizonyít, hogy habár a méhek kezelése körül nem voltak oly felvilágosultak, mint mi, (de kitudja hátha még felvilágosultabbak voltak?) azonban az annak jövedelmezővé tételét s a méhek természeti sajátosságait, ösztönét nagyon is ismerték. Maga szt. Cyril mondja, hogy egy alkalommal az egyiptomi templom mutatóványok egyikét megfigyelte, a mint egy pap azt a hitet keltette hiveiben, hogy a méhek őt egy süttyszavára követik s vele tova vonulnak. Épenigy tett egy későbbi személyvesztő is, ki egy méhrajt ide oda parancsolt, mert a királynőt egy a lábára erősített finom, alig látható aranszálon oda vezette, a hova tetszett. Isis és Osiris templomaiban produkált összes templomi mutatóványok azért voltak, hogy azoknak a természet összes erőin való hatalmát a néppel elhíthessék.

De térjünk vissza tárgyunkhoz.

A méhészet nem volt s ma sincs helyhez kötve, mint a fa. Valamely vidék mézelő növényekbeni szegénységét pótolni lehet a vándorlással, vagyis más vidékek fölkeresésével. Ugyanazon évben időszakonként más és más vidékeket járhatunk be. E fölfedezés óta lett általános a méhészet, ezóta úzhető általánosan.

Az olaszok, kik a Pó folyó mellett laknak, méheiket felpakolják — s mint egykor a Niluson az egyiptomiak tették — a Pó vizén felhajóznak s a piemonti hegyekre viszik azokat. Németországban a száraz, fátlan vidékekről a folyamok árnyas völgyeibe küldik méheiket, vagy fölkeresik azokkal a méhtenyésztésre alkalmas erdőket. Fölkeresik azokkal a karórépával beültetett területeket, a hárs- és fenyőfákkal bővelkedő erdőket, vagy a fehér lóherével sűrűn benőtt réteket és tatárka vetéseket.

Hazánkban a vándorméhészet nincs annyira kifejlődve, mint külföldön, mert méhésztársaink közül alig akad egy egy, kinek ez képezné egyeduli létfentartó foglalkozását, hanem általánosságban azt, mint a mezőgazdaság egy kis ágát, vagy mások, mint szóra-kozottató kedves foglalkozást űzik. Azok is, a kik a vándorméhészet eszméit felkarolják, más irányu elfoglaltságuk vagy annak költséges volta miatt nem gyakorolják. De még más körülmény is gátolja hazánkban a vándorméhészet gyakorlását, annak költséges és kellemetlen volta. E célra ugyanis egy oly szekér alkalmas, melynek mindkét oldalán legalább 8–8 kaptár fér el, s a hova az érkezik, a nélkül, hogy a kaptárokat lerakni kellene, mint fedett méhház megállhasson. Egy ily módon összeállított kis méhessel felkereshető a legválogatottabb méhlegelő is, s a mennyiben nem jár szállítási nehézségekkel, egy mézelési évad alatt a méhlegelő minden nagyobb kellemetlenség nélkül kétszer-háromszor cserélhető.

Nagyobb méhesekkel, s különösen olyanokkal, melyeknek kaptárai nincsenek a járműhöz erősítve, honnan föl és le kell azokat rakosgatni, vándorméhészetet folytatni nem tanácsos, mert meg-eshetik, hogy valamely kitünőnek látszó méhlegelő virágaiban méheink nem találnak elég anyagot a mézhordásra s így ha legalább egy idényre elegendő mézet nem gyűjthettek, nem értük el célunkat, sőt nagyon károsodtunk, mert nagy méhessel való vándorlásunkat ismét meg kell kezdenünk, a mi, eltekintve költséges és fáradságos voltától, méheink nagyfoku háborgatásával jár, a mi szintén a mézgyűjtés hátrányára van.

Általában véve, ha nagyobb méheseket akarunk fölállítani, nagyon meg kell választanunk a vidéket, már csak azért is, hogy ne legyünk kénytelenek vándorméhészetet űzni.

Egyedül az erdei méhészet az, mely képes fölállítása helyén önállóan megmaradni, a nélkül, hogy azzal vándorolnunk kellene. Ugyanis a méhes fölállítására legalkalmasabbak azon hegyes vidékek, melyekben a sűrű erdők, virágos buja rétek és jól megművelt szántóföldek váltakoznak egymással, tehát a tisztán lapályok és sűrű sötét erdők a méhészet gyakorlására nem alkalmasak.

Tehát nem mondok nagyot, ha azt mondom, miszerint hazánk erdélyi része a méhészet gyakorlására alkalmas vidékek első osztályába tartozik. Ily körülmények közt, ha Erdélyben a méhé-

szet nem virágzik, azt nem lehet a vidék alkalmatlan voltának, vagy a méhlegelő hiányának betudnunk, hanem csupán a lakosság előítéletének, idegenkedésének, melylyel az okszerű méhészet iránt viseltetik. Erdős hazánk legtöbb méhésze a régi szisztémát követi s miután annak hasznát nem látja, inkább lemond a méhészetről, semhogy igyekezniék azt okszerű kezeléssel a maga részére jövedelmezővé tenni. Oh mennyire megbecsülnék ezen alkalmas vidéket azok, kik méznyerés céljából kénytelenek otthonukat elhagyni s nagy költség és fáradsággal vándorolni, míg oly vidékeket találnak, hol méheiket megfelelő legelővel láthatják el.

—s. —s.

(Vége köv.)

Február havi teendők a méhesben.

Februárban még pihen a természet. A méhcsaládok zavar-talan nyugalombanléte most annál is inkább kívánatos, mert a kaptár megbolygatására a méhek otthagyják a melengetett költést, a zavarás okát kutatva, a fiasítás meghülese következik be, a mi egyike a legnagyobb veszedelmeknek.

Minthogy február havában, különösen a népesebb családoknál, az anya már javában petéz, elengedhetlen szükség, hogy a költőtér meleg legyen s a méhek táplálékkészlete bőven legyen a kaptárban. A fiasítás napról-napra fokozottabban szaporodik s ezzel természetesen a táplálék is fogy. Ha netalán a beteleléskor valamelyik család nem volt elegendő mézkészlettel ellátva — a méhészbizottság hibájából — lépesméz beadásával e bajon még lehet segíteni. Lépesmézet kell adni az ilyen családoknak, mert a hígított méz még igen korai lenne s zavart okozhatna. Lépesméz hiányában a kandisz is jó. Ha a szabadban $+8-10^{\circ}$ meleg nem lenne, azon esetben a méhcsaládot a szobába kell vinni s ott kell felnyitni a kaptárt.

Ha enyhe az idő, szükséges, hogy a méhek tisztuló kiröpülést tartsanak. Ha tehát erre alkalmas időben önmaguktól nem akarnának kiröpülni, a kaptár megkopogtatásával vagy pedig a röplyukon való többszörös erős beleheléssel kell őket arra ösztönözni.

A tisztuló kiröpülést figyelemmel kell kísérni. A rendben levő családok nyugalomban vannak. A kiröpülni nem akaró s a kaptár megkopogtatására erősebben zugó népnél bizonyosan valami rendetlenség van.

A kiröpülésnél meg kell győződni arról, vajjon nincs-e elhullott méh vagy egyéb hulladék a kaptár fenekén. Mindezt kaparral óvatosan el kell távolítani.

Kemény, tartós hidegben hagyjuk az ellenző deszkákat továbbra is a röplyukon, nehogy a napsugarak kicsalják a méheket.

A méhellsége, de különösen az egerek ellen óvjuk méheinket.

Méhcsaládok vételét már e hóbaz lehet eszközölni Magától érthető, hogy az öreg anyatorzsek vétele alkalmával, ha helyben vásároljuk azokat, czélszerű az első tisztulási kiröpülés előtt új helyökre hozni. Ha azoban a két méhes egymástól meglehetősen távolságban van, 2—3 kilometer, úgy a helyváltoztatás később is történhetik. Ha más községből valók a vásárolt méhek, úgy bármikor költöztethetők. A szállítás azonban kevesebb veszéllyel jár addig, míg a kaptárokban új lépek nem épültek, a fiasítás még kevés s a viaszépitmény még nem puhult meg a hőségtől. Kezdő méhész mindig gyakorlott méhészzel vegyen méheket, mert egymagában könnyen csalódhatik.

Ha eddig elmulasztottuk volna, most már okvetlen hozzuk rendbe és javítgassuk ki az üres kaptárok, kereteket és más méhészeti eszközeinket.

Mezei.

A méhészet fejlődésének akadályai.

A méhek tenyésztése, mint a mezőgazdaságnak egyik igen szép hasznot hajtó mellékága, évszázadok óta ismeretes, s különösen a keleti népeknél állott nagy tiszteletben. A szentírásban, úgy az ó, mint az új szövetségben lépten-nyomon megtaláljuk a méz dicsőítését.

A híres római classicus írók, s különösen Publius, Virgilius, Maro, ki Krisztus e. 70 évben élt, a méhtenyésztésről nemcsak mint költő szól, hanem határozott utasításokat ad, szabályokat állít fel, melyekkel csak a közvetlen tapasztalat ismertet meg bennünket. Óseink is ismerték a méznek tápláló, jótékony hatását és gyógyerejét s épen ezért egy lakomán sem volt szabad annak hiányozni.

A népek civilizatiója, a mezőgazdaság fejlődése azonban a méhtenyésztésben is nagy változást idézett elő. A kezdetben oly nélkülözhetlen mézet a sokkal olcsóbban előállított czukor és szörpféle édességek mintegy kezdették a háztartásból kiszorítani. A méhészet legtöbb helyen tehát inkább csak szórakoztatás volt, mint jövedelmező mellékkereset s így van ez ma is. Bizonyos nehézségek vannak, melyek a méhtenyésztés műveletét, fejlődését, mint a létfontartás egyik eszközét megakadályozzák.

Magyarországnak hajdan virágzó méhésze, méz- és viaszkereskedelme volt. Ezt sok történelmi kutforrás, valamint régi méhészirodalmunk bizonyítja. Régi nemesi kuria nem is képzelhető

méhes nélkül; volt is kelendősége a méznek és viasznak, a méz a háztartásban a cukrot pótolva, nélkülözhetlen volt. Midőn azonban a stearint meg parafint feltalálták, a különféle növényi földviaszkefélék feldolgozását az emberek megismerték, ezekben hatalmas vetélytársra akadtak a méhtermévények; a répa- és nádcukornak hovatovább mindinkább tökéletesbitése s a cukor árának évről-évre való csökkenése a méhészetnek igen nagy kárára volt. A 60-as években a méhes magyar gazdaembernél ritkaság számba ment. Lassanként pusztultak a méhesek s a méhészet a mézzel együtt majdnem feledésbe ment

Egy ideig teljes nyugalom állott be hazánkban a méhészet terén.

Ezen ős foglalkozás azonban teljesen feledésbe nem mehetett. Az emberi tevékenység mezején minden téren az előrehaladás és tökéletesedés korszakát éljük. Az újítások, találmányok ezreivel találkozunk, mely tények mind arra mutatnak, hogy az emberiség anyagi és erkölcsi jólétének előmozdítására a lehető legtökéletesebben kíván mindent kiaknázni, a mit neki a természet nyújt, a mire őt a tudás képesíti.

Dr. Dzierzon János, a halhatatlan mester, gyakorlati és elméleti tanításával a méhészet történetében új korszakot alkotott. Elméletének híre hozzánk is eljutott s a méhészetet álmából felverte. Ezt az időszakot nevezzük az okszerű méhészet korának, hajnalának. Dzierzon találmánya, mely a lépépitmény szétszedésének titkával megismertetett, oly hatalmas port vert fel a méhészet körében, hogy a kialvó félben lévő méhészet egyszerre kezdett újjá születni.

Jóllehet hazánkban a mozgó szerkezetű keretes kaptárokkal való méhészkedés már 1844 előtt, tehát Dzierzon fellépése előtt, ismeretes volt, nagyobb lendületet még sem vehetett. Hazánkban Grand Miklós néhány kitartó társával kezdte meg az okszerű méhészkedést. Papok és tanítók ez eszmét pártolva, nemes mellékfoglalkozásként üzték a méhészetet. Méhészetünk szép fejlődésnek indult. A kormány is belátva ennek fontosságát, igyekezett azt elősegíteni. Méhesek felállítására kamatmentes kölcsönt adott, államköltségen létesítette a mai méhészeti vándortanítói intézményt. A méhészet terjesztésére és fejlesztésére egyesületek alakultak, szóval hazánkban is a méhészet az új okszerű méhészettel hatalmas lendületet vett. Tért nyitott magának mindenféle állásu és rangu embereknél, mindenkibe szívesen bekopogtat, ki annak jövedelmező voltát felismeri s magában hajlamot s tehetséget érez művelni. Sajnos azonban azt tapasztaljuk, hogy legtöbben idegenkednek. Ennek okának kell lenni, ez okot kell keresni s ezt elhárítani.

A méhészettel foglalkozókat két csoportra kell osztanunk.

Az elsőbe tartoznak a nagyobb intelligenciával bíró egyének u. m. hivatalnokok, papok, tanítók és a másodikba földműveléssel foglalkozó, kevés intelligenciával bíró egyének. E második osztályba tartozó egyének a paraszt kasok kezelésénél tovább menni nem akarnak, mivel a keretes kaptárak kezelése több időt, nagyobb értelmiséget s ezen kívül még tőkebefektetést is igényel. Egy néhány paraszt kast beállítanak, ha raj jön s el nem megy, befogják, ősszel pedig a legerősebb családokat »felverik«, elpusztítják a méheket s így jutnak mézhez. Ennél többre nem mennek, mert hiszen őseink is így méhészkedtek, miért akarjunk mi többet tudni? Így gondolkozik a méhészek egy része s ezért ott a méhészetet előbbre vinni, őket az okszerű méhészetre rávezetni s azt részükre jövedelmező forrásá tenni bizonyos tényezők közreműködésével lehetne elérni. E tényezőkről alább szólok.

Hogy az okszerű méhészet nem terjedhet, annak egyik oka a nemtörődomség. Azok, kik a méhészetnek pártolói és barátai, ha méhállományal rendelkeznek, sokszor szakértetlen egyénekre bizzák méhesük kezelését, kik azt igazán agyonkezelik. Vagy ha maguk kezelik is, elzárkozva a világtól, másokat is hasonló hasznos cselekedetre buzdítani óvakodnak s mintegy félnek, nehogy valaki versenytársuk legyen. Ritkán lehet egy olyan méhészt látni, ki őszintén megmondja, hány méhcsaládja van s mennyi mézet pergetett.

Az egyesületekbe való részvételtől szintén óvakodnak, sajnálják azt a csekély díjat, melyet esetleg egy szakközlöny ellenértékéül fizetnének. Oktatást nem szívesen fogadnak el, mert hiszen ők régi tapasztalt méhészek.

Mindezek nagyon megnehezítik az okszerű méhészet terjedését s fejlesztését. De ezért reményünket, bizalmunkat elveszteni nem szabad, mert 100 méhészt közül mindig akad 50, ki az eszmét tovább terjeszteni igyekszik.

Mezel.

(Folyt. köv.)

Irodalom.

Huszonöt év. A Kecskeméten megjelenő »Szőlészeti és Borászati Lap« 1904. év végén huszonöt éves pályáját futotta be. Ezen idő alatt szakcikkei és okszerű tanácsai által hozzájárult Magyarország jelen szőlőművelésének felépítéséhez. A lapot Maurer János szerkesztő-kiadója alapította, kinek nevéhez a szőlőművelés terén sok ujtás és javítás fűződik. Huszonötödik évfordulóját nem nagy hangzású hírveréssel ünnepli, hanem csendben, azon jóleső öntudatban, hogy huszonöt éves működése édes hazánk szőlőszetének ujjaelepítésén áldást hozó volt. Ki e hasznos, önzetlen és független szaklapot, mely egyedül előfizetőinek érdekében működik, még nem ösmeri, az kérjen mutatványt belőle, hogy megösmernessen. A cím: »Szőlészeti és Borászati Lap« Kecskeméttől.

A „Szőlészeti és Borászati Lap Naptára“ az 1905-ik évre megjelent, dús, tárgyilagos és értékes szakkikkkel. Tartalmánál fogva valóságos szakkönyv ez, mely minden szőlőtermelőnek nagyon sok hasznos tudnivalót tartalmaz. A naptár ára 1 kor, s megrendelhető a szerzőnél: Maurer János Kecskemét.

Tagsági díjt fizettek.

1903—04. évre: Nagy Iván 6 kor. 1904 évre: Kocsis Károly 6 kor. Fogarassy Vilmos, Szabó Ignácz, Wéger Ferencz, Voith Gergely, Nagy Lajos, Sára András, Pap Imre, Sándor János, Dr. Hilbert István 4—4 kor. Pálffy József, Józsa Dániel 2—2 kor. — 1905 évre: Fábíán János, Pálffy Márton, Szamosfalvi Miklós, Az algyógyi m. kir. földmives iskola, Gebhárd Imre, Rotter Antal, Micsinai Hugó, Rossner Valér. Báró Ambrózy Béla, A székelykereszturi m. kir. állami tanítóképezde, Zomora Dániel, Kőrösmezei Lajos, Ferenczi Gyula, Dr. Mezei Ödön 4—4 kor. Toldy Lajos (a gödöllői állami méhes javára) 3 kor. 60 fill. Hanzéros Ádám 2 kor.

Kolozsvár, 1905. január hó 16-án.

Zsögön Rácz Mihály, pénztárnok.

Szerkesztői üzenetek.

A. G. B. urnak M. Igen. — Becses közleményét vettük, de csak a jövő számban közölhetjük. Szívélyes köszönet és üdvözet.

Ny. I. urnak Kolozsvár. Sajnáljuk, de verseket helyszúke miatt nem közölhetünk.

P. S. urnak Budapest. Nem mond semmi újat, előadása pedig elődei nyomába sem léphet. — Újat, jót kérünk. —

K. J. urnak Szeged. Sajnáljuk, de — elvből — csak teljesen befejezett munkát fogadhatunk el közlésre. Kérjük a végét is beküldeni.

G. L. urnak Kolozsvár. Köszönet. Közöljük.

Cs. V. urnak Gy.-Szt.-Miklos. Köszönjük; közlésre elfogadtuk, óhajtása teljesítve lesz. Üdvözet.

H. A Nagyhalmágy. Szó sincs róla, mert, ha jelen számunkban közölt titkári jelentést figyelemmel kíséri, az ellenkező meggyőződésre jut a mennyiben úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben az egylet feloszlását és lapunk megszüntét mi sem teszi indokolttá.

Tartalom: Egyesületi élet. — Lectoris salutem! *A szerkesztő.* — A méhek sötétben tartása. — *s — s.* — A darázsok irtása. *Geltsch Lajos.* — A méhítatóról. — A vidék és növényzet befolyása a méhészetre. — *s. — s* — Február havi teendők a méhesben. *Mezei.* — A méhészet fejlődésének akadályai. *Mezei.* — Irodalom. — Tagsági díjt fizettek. — Szerkesztői üzenetek.

Nyomatott Gámán János örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10. sz.

Apró hirdetések.

Mézpergetőim

több kiállításon ki lettek tüntetve, bámulatos olcsóságuk mellett a legjobbak, legerősebbek és a legtartósabbak, a miről kezességet vállalok. Mézszűrő, méztartó bádogokat, min-

dennemü méhészeti eszközöket rak-táron tartok s a legjutányosabb áron készítik, ugyszintén legjobb fajta gyümölcszédőket is. 7-9

Sajler Géza, bádogos
Kolozsvár, Mátyás- király- u. 2.sz.

Kivánom, hogy minden méhésznek

birtokában legyen

„Méz a Háztartásban“

hasznos utmutatóm, méznek felhasználásához, azért most azt — tiszteletből fél áron 1 K. 10 fill. beküldése mellett bérmentve adom.

Nemesszegny Kálnán

czukrász, méhész **Keszthely.**

Gyakorlati utmutató

a méhek tenyésztésére ára portóval 95 fill.

Utasítás a Vereczkei

kettős kaptárral való méhészkedésre, ára portóval 85 fill.

Megrendelhető a szerzőnél:

Bocskai Sámuel

méhészköri
elnöknél

Csap, Ungmegye.

Hogy fizet legjobban a méhészet?

Ugy, ha

kaptár és eszközszükségleteinket,

ugyszintén

a többi méhészeti kellékeket

a szigorú szolid, jóhírnevű és már **20 év óta fennálló**

Kühne Ferenc

első magyar kereske-
delmi méhtelepénél

BUDAPEST, I., Attila-utca 99,

szerezzük be.

1-10

Gazdagon illusztrál és sok ujdonságot tartalmazó, az **1905. évre szóló főárjegyzéke méhészeti utmutatóval együtt szivesen ingyen és bérmentve küldetik.**